

1. დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი

პროგრამის კომპონენტებია: კიბოს სკრინინგის კომპონენტი; საშვილოსნოს ყელის ორგანიზებული სკრინინგის პილოტი; 1-დან 6 წლამდე ასაკის ბავშვთა ასაკის მსუბუქი და საშუალო ხარისხის მენტალური განვითარების დარღვევების პრევენცია; ეპილეფსიის დიაგნოსტიკა და ზედამხედველობა; დღენაკლულთა რეტინოპათიის სკრინინგის პილოტი.

2. იმუნიზაცია

პროგრამის კომპონენტებია: ვაქცინებისა და ასაცრელი მასალების შესყიდვა; სპეციფიკური შრატებისა და ვაქცინების შესყიდვა; ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა; გრიპის სანინაალმდეგო ვაქცინის შესყიდვა; აცრა-ვიზიტისა და ექიმის კონსულტაციის მომსახურება.

3. ეპიდემიოლოგიის პროგრამა

პროგრამის კომპონენტებია: რეგიონულ და მუნიციპალურ დონეზე არსებული სჯდ ცენტრებისთვის ეპიდემიოლოგიის, იმუნიზაციისა და სამედიცინო სტატისტიკის ღონისძიებათა თვარგლებში მომსახურების დაფინანსება; მალარიისა და სხვა ტრანსმისიური (დენგე, ზიკა, ჩიკუნგუნია, ყირიმ-კონგო, ლეიშმანიოზი და სხვა) დაავადებების პრევენციისა და კონტროლის გაუმჯობესება; ნოზოკომიური ინფექციების ეპიდემიოლოგია; ვირუსული დიარეების კვლევა; გრიპზე, გრიპისმაგვარ დაავადებებსა და მძიმე მწვავე რესპირაციულ დაავადებებზე ეპიდემიოლოგიის ქსელის მდგრადობის შენარჩუნება და სემონურ/პანდემიურ გრიპზე რეაგირება.

4. უსაფრთხო სისხლი

პროგრამის კომპონენტებია: დონორული სისხლის კვლევა B და C ჰეპატიტზე, აივ-ინფექციაზე/შიდსზე და ათაშანგზე; ხარისხის გარე კონტროლისა და მონიტორინგის

უზრუნველყოფა (მ.შ., სისხლის დონორთა ერთიანი ეროვნული ელექტრონული ბაზის ადმინისტრირება და ქვეყნის მასშტაბით დანერგვა); სისხლის უანგარო რეგულარული დონორობის მხარდაჭერისა და მოზიდვის ეროვნული კომპანიის განხორციელების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებები, მათ შორის, „უანგარო დონორთა მსოფლიო დღესთან“ დაკავშირებული ღონისძიებების მხარდაჭერა და კვლევები ფოკუსჯგუფებში დონორობის მოტივაციური ფაქტორების გამოსავლენად; სისხლის დონორებში C ჰეპატიტმე სკრინინგით საექვო-დადებითი შემთხვევების კონფირმაციული კვლევა Cor-Ag მეთოდით, მ.შ. იმ სისხლის ბანკებში რომლებიც არ წარმოადგენენ ამ პროგრამის მომსახურების მიმწოდებლებს, მაგრამ ჩართულნი არიან ხარისხის გარე კონტროლის ერთიან სისტემაში.

5. პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია

პროგრამის კომპონენტებია სხვადასხვა ტიპის საწარმოებში დასაქმებულთა პროფესიულ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული საკითხების კვლევა და ასევე, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვისა და გარემოს ჯანმრთელობის სფეროში აღებული ვალდებულებების განხორციელების ხელშეწყობა.

6. ტუბერკულოზის მართვა

პროგრამის კომპონენტებია: ამბულატორიული მომსახურება (მათ შორის, პენიტენციურ დაწესებულებებში ტუბსანინაალმდეგო ამბულატორიული ღონისძიებების დაფინანსება) ლაბორატორიული კონტროლი და ნახველის ლოჯისტიკა და ამბულატორიული მეთვალყურეობა; სტაციონარული მომსახურება; პენიტენციური დაწესებულებებისათვის ტუბერკულოზის მართვისთვის მედიკამენტების, სხვა სახარჯი და დამხმარე მასალების შესყიდვა; ტუბერკულოზის პროგრამის რეგიონალური მართვა და მონიტორინგი; ტუბერკულოზის სამკურნალო პირველი რიგის მედიკამენტების შესყიდვა; სენსიტიური და რეზისტენტული ფორმის ტუბერკულოზით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობაზე

დამყოლობის გაუმჯობესების მიზნით, ფულადი წახალისების საშემოსავლო გადასახადი და რეზისტენტული ფორმის ტუბერკულოზით დაავადებულთა ფულადი წახალისების დაფინანსება.

7. აივ ინფექცია/შიდსის მართვა

პროგრამის კომპონენტებია: აივ-ინფექცია/შიდსზე ნებაყოფლობითი კონსულტირება და ტესტირება; მ.შ. აივ-ინფექცია/შიდსზე სკრინინგული კვლევისათვის საჭირო ტესტ-სისტემების და სახარჯი მასალების შესყიდვა; აივ-ინფექცია/შიდსით დაავადებულთა ამბულატორიული მომსახურებით უზრუნველყოფა; აივ-ინფექცია/შიდსით დაავადებულთა სტაციონარული მომსახურებით უზრუნველყოფა; აივ-ინფექცია/შიდსის სამკურნალო პირველი და მეორე რიგის მედიკამენტების შესყიდვა, სამედიცინო მომსახურება სიფილისზე ეჭვის შემთხვევაში.

8. დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა

პროგრამის კომპონენტებია: ანტენატალური მეთვალყურეობა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა მკურნალობა; გენეტიკური პათოლოგიების ადრეული გამოვლენა; ორსულებში B და C ჰეპატიტების, აივ-ინფექციის/შიდსის და სიფილისის განსაზღვრისათვის საჭირო ტესტებითა და სახარჯი მასალებით უზრუნველყოფა; ახალშობილთა და ბავშვთა სკრინინგი ჰიპოთირეოზზე, ფენილკეტონურიზზე, ჰიპერფენილალანინემიასა და მუკოვისციდოზზე; ახალშობილთა სმენის სკრინინგული გამოკვლევა; ორსულთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა - ფოლუმის მჟავისა და რკინის პრეპარატების შესყიდვა, მიკროელემენტების შემცველი საკვები დანამატის შესყიდვა, სამკურნალო საშუალებების ტრანსპორტირება, შენახვა და გაცემა.

9. ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა

პროგრამის კომპონენტებია: სტაციონარული დეტოქსიკაცია და პირველადი რეაბილიტაცია ოპიოიდების, სტიმულატორების და სხვა ფსიქოაქტიური ნივთიერებების, მოხმარებით გამოწვეული ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების დროს; ჩანაცვლებითი თერაპიის განხორციელება და ჩამანაცვლებელი ფარმაცევტული პროდუქტის მიწოდების (ტრანსპორტირება, ბადრაგირება) უზრუნველყოფა ქ. თბილისსა და რეგიონებში; ჩამანაცვლებელი ფარმაცევტული პროდუქტის შესყიდვა; ჩამანაცვლებელი ფარმაცევტული პროდუქტის ტრანსპორტირება, შენახვა და გაცემა; №2 და №8 პენიტენციურ დაწესებულებაში ჩამანაცვლებელი ფარმაცევტული პროდუქტით ხანმოკლე და ხანგრძლივი დეტოქსიკაციის უზრუნველყოფა; ეფექტურობის შეფასების კომპონენტი; ალკოჰოლის მიღებით გამოწვეული ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების სტაციონარული მომსახურება.

10. ჯანმრთელობის ხელშეწყობის პროგრამა

პროგრამის კომპონენტებია: თამბაქოს მოხმარების კონტროლის გაძლიერება; ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარების შესახებ ცნობიერების ამაღლება; ჯანსაღი კვების შესახებ განათლება; ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობა; C ჰეპატიტის პრევენცია და მოსახლეობის განათლების ხელშეწყობა; ფსიქიკური ჯანმრთელობის ხელშეწყობა და ნივთიერებადამოკიდებულების პრევენცია; ჯანმრთელობის ხელშეწყობის პოპულარიზაცია და გაძლიერება.

პროგრამის კომპონენტებია: ფსიქიატრიული ამბულატორიული მომსახურება; ფსიქოსოციალური რეაბილიტაცია; ბავშვთა ფსიქიკური ჯანმრთელობა; ფსიქიატრიული კრიზისული ინტერვენცია; თემზე დაფუძნებული მობილური გუნდის მომსახურება; ბავშვთა და მოზრდილთა სტაციონარული მომსახურება; ფსიქიკური დარღვევების მქონე პირთა თავშესაფრით უზრუნველყოფის კომპონენტი.

11. ფსიქიკური ჯანმრთელობა

პროგრამის კომპონენტებია: ფსიქიატრიული ამბულატორიული მომსახურება; ფსიქოსოციალური რეაბილიტაცია; ბავშვთა ფსიქიკური ჯანმრთელობა; ფსიქიატრიული კრიზისული ინტერვენცია; თემზე დაფუძნებული მობილური გუნდის მომსახურება; ბავშვთა და მოზრდილთა სტაციონარული მომსახურება; ფსიქიკური დარღვევების მქონე პირთა თავშესაფრით უზრუნველყოფის კომპონენტი.

12. დიაბეტის მართვა

პროგრამის კომპონენტებია: შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ ბავშვთა მომსახურება; სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარება; შაქრიანი და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული მოსახლეობის სპეციფიკური მედიკამენტებითა და საანალიზო ტექნიკური საშუალებებით უზრუნველყოფა; შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ პაციენტთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; უშაქრო დიაბეტით დაავადებულთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სპეციალურ სამკურნალო საშუალებათა ტრანსპორტირების, შენახვისა და გაცემის ხარჯები.

13. ბავშვთა ონკოჰემატოლოგიური მომსახურება

პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცავს ონკოჰემატოლოგიური დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ამბულატორიულ და სტაციონარულ მკურნალობას.

14. დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია

პროგრამის კომპონენტებია: ჰემოდიალიზით უზრუნველყოფა; პერიტონეული დიალიზით უზრუნველყოფა; ჰემო და პერიტონეული დიალიზისათვის საჭირო სადიალიზე საშუალებების, მასალისა და მედიკამენტების შესყიდვა და მიწოდება; თირკმლის ტრანსპლანტაცია; ორგანოგადანერგილთა იმუნოსუპრესული მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სამკურნალო საშუალებათა ტრანსპორტირება, შენახვა და გაცემა.

15. ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა

პროგრამის კომპონენტებია: ინკურაბელურ პაციენტთა ამბულატორიული პალიატიური მზრუნველობა; ინკურაბელურ პაციენტთა სტაციონარული პალიატიური მზრუნველობა; ინკურაბელურ პაციენტთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სპეციალურ სამკურნალო საშუალებათა ტრანსპორტირების, შენახვისა და გაცემის ხარჯები.

16. იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა

პროგრამის კომპონენტებია: იშვიათი დაავადებების მქონე 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა ამბულატორიული მომსახურება; იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა სტაციონარული მომსახურება; ჰემოფილიით და სისხლის შედედების სხვა მემკვიდრული პათოლოგიებით დაავადებულ ბავშვთა და მოზრდილთა ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურება; ჰემოფილიით დაავადებულ ბავშვთა და მოზრდილთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ფენილკეტონურიით დაავადებულთა სამკურნალო საკვები დანამატით უზრუნველყოფა; მუკოვისციდოზით დაავადებულთა სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; მემკვიდრული ჰიპოგამაგლობულინემიით (ბრუტონის დაავადება) დაავადებულ 18 წლამდე ასაკის ბავშვთა სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ზრდის ჰორმონის დეფიციტისა და ტერნერის სინდრომის მქონე ბავშვთა და მოზარდთა ზრდის ჰორმონით უზრუნველყოფა; იუვენილური რევმატოიდული ართრიტით დაავადებულ 18 წლამდე ასაკის ბავშვთათვის ბიოლოგიური პრეპარატებით უზრუნველყოფა; დიდი თალასემიით დაავადებულთათვის რკინის შემბოჭავი პრეპარატებით უზრუნველყოფა; სპეციალური სამკურნალო საშუალებათა ტრანსპორტირების, შენახვისა და გაცემის ხარჯები.

17. სასწრაფო გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება

პროგრამის კომპონენტებია: სასწრაფო სამედიცინო დახმარება (მ.შ. ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მოქმედი სასწრაფო სამედიცინო დახმარება); რეფერალური დახმარება; სამედიცინო ტრანსპორტირება.

18. სოფლის ექიმი

პროგრამის კომპონენტებია: პირველადი ჯანდაცვის მომსახურება სოფლად (მათ შორის – ამბულატორიული მომსახურებისათვის აუცილებელი მედიკამენტების და სამედიცინო დანიშნულების საგნების, ექიმის ჩანთის და სამედიცინო დოკუმენტაციის ბეჭდვის მომსახურების შესყიდვა); სპეცდაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულებების მიერ შესაბამისი ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურების მიწოდება; შიდა ქართლის სოფლების ამბულატორიული ქსელის ხელშეწყობა და განვითარება; სპეცდაფინანსებაზე მყოფი რიგი სამედიცინო დაწესებულებების შეუფერხებელი ფუნქციონირების ხელშეწყობის მიზნით, დამატებითი ღონისძიებების განხორციელების უზრუნველყოფა.

19. რეფერალური მომსახურება

პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცავს სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტურ რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთა და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობის სამედიცინო დახმარებას, მათ შორის:

ა.ა) გულის თანდაყოლილი მანკით დაავადებული პირების კარდიოქირურგიულ მკურნალობას, თუ ეს ხარჯები არ იფარება სახელმწიფო სადაზღვევო პროგრამებით;

ა.ბ) პროგრამა „მომავლის ბანაკით“ განსაზღვრული ღონისძიებების თარგლებში განეული მომსახურების ანაზღაურებას, რომელთა ხარჯებიც არ იფარება სხვა სახელმწიფო ჯანდაცვითი პროგრამებით;

ა.გ) ადრეული ძუძუს აგრესიული HER-2 რეცეპტორდადებითი დიაგნოზის მქონე პირების მედიკამენტით (ტრასტუზუმაბი) ნაწილობრივ ან სრულად უზრუნველყოფას;

ა.დ) ფილტვების იდიოპათური ფიბროზის დიაგნოზის მქონე პირების მედიკამენტით (პირფენიდონი) ნაწილობრივ ან სრულად უზრუნველყოფას;

ა.ე) პროგრამა „საზაფხულო სკოლებით“ („დავისვენოთ და ვისწავლოთ ერთად“) განსაზღვრული ღონისძიებების ფარგლებში განეული მომსახურების ანაზღაურებას, რომელთა ხარჯებიც არ იფარება სხვა სახელმწიფო ჯანდაცვითი პროგრამებით;

ა.ვ) სექსუალური ძალადობის მსხვერპლთა პოსტკოიტალური კონტრაცეფციით/სგვდ ტესტირებითა და მკურნალობით უზრუნველყოფა.

ბ) ყოფილი უმაღლესი პოლიტიკური თანამდებობის პირის ოჯახის წევრთა სამედიცინო დაზღვევას.

20. სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემონმება

პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცავს სამხედრო ძალებში გასაწვევ პირთა ამბულატორიულ შემონმებას; სამხედრო ძალებში გასაწვევ პირთა დამატებით გამოკვლევებს.

21. ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა

პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცავს გულ-სისხლძარღვთა, ფილტვის, ფარისებრი ჯირკვლის, ღიაბეტის (ტიპი 2) ქრონიკული დაავადებების სამკურნალო ფარმაცევტული პროდუქტის შესყიდვას და ლოგისტიკის კომპონენტს – ფარმაცევტული პროდუქტის საქართველოს საბაჟო ტერიტორიაზე გაფორმების ხარჯები, მიღება, შენახვა, ტრანსპორტირება, გაცემა პროგრამის მოსარგებლეებზე. (მედიკამენტების ჩამონათვალი განისაზღვრება საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის,

ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის შესაბამისი ბრძანებით.

ასევე, "C ჰეპატიტის მართვის" სახელმწიფო პროგრამა, რომელიც მოიცავს სკრინინგული კვლევის კომპონენტს; დიაგნოსტიკის კომპონენტს; მკურნალობის კომპონენტს; ფარმაცევტული პროდუქტის ლოჯისტიკის კომპონენტს; პილოტურ პროექტს - „HCV ინფექციაზე სკრინინგისა და გამარტივებული მიდგომებით მკურნალობის სერვისების ინტეგრირება პირველადი ჯანდაცვის რგოლში“ და ასევე, მეორე პილოტურ პროექტს - „მკურნალობამდე დიაგნოსტიკური კვლევებისა და მკურნალობის დროს მონიტორინგის პროცესის გამარტივება C ჰეპატიტის ვირუსის ელიმინაციის პროექტში“.

გარდა ამისა, ქვეყანაში მოქმედებს „საყოველთაო ჯანდაცვაზე გადასვლის მიზნით გასატარებელ ზოგიერთ ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 21 თებერვალის №36 დადგენილება, რომელიც საქართველოს მოქალაქეებისთვის გულისხმობს გადაუდებელ და გეგმიურ ამბულატორიულ, გადაუდებელ და გეგმიურ სტაციონარულ მომსახურებას, შესაბამისი პაკეტის ფარგლებში, გარკვეული ლიმიტის შესაბამისად, ასევე, აღნიშნულ პროგრამაში ინტეგრირდა "ინფექციური დაავადებების მართვის" სახელმწიფო პროგრამა, გარკვეული ნოზოლოგიებით, შესაბამისი ლიმიტისა და თანაგადახდის ფარგლებში.